

Sygn. akt XI GC 369/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Jakub Idziorek

Protokolant:

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015 roku,

na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko C. S.,

o zapłatę

utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 października 2014 roku wydany pod sygnaturą akt XI GNc 2881/14.

XI GC 369/15

Sprawa rozpoznawana była w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 października 2014 roku powód (...) Serwis Sp. z o.o. (...) w W. (po przekształceniu (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.) wniósł o zasądzenie od pozwanego C. S. zapłatę kwoty 18.901,30 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa a nadto o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazano, że pozwany kupił towary od (...) spółki z o.o. w D.. Umowa była zabezpieczona wekslem in blanco. W dniu 29 sierpnia 2014 roku spółka przeniosła w drodze indosu weksel na powódkę.

W dniu 23 października 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz nakazowy z weksla zasądając żadaną kwotę.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i wskazał w uzasadnieniu, iż nie ma w posiadanych przez niego dokumentach potwierdzenia odbioru towaru. W toku procesu pozwany prezentował stanowisko, że nie uchyla się od zapłaty, żąda tylko przedstawienia mu dokumentów potwierdzających odbiór przez niego lub jego pracowników odebranego towaru. W toku postępowania pozwany przestał kwestionować faktury które były przez niego lub jego pracownika podpisane. Wskazał też, że weksel wystawił na zabezpieczenie płatności

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany prowadził współpracę handlową ze Spółką (...) spółką z o.o. w D., zabezpieczeniem umowy był weksel in blanco. Podmiot ten wystawił na rzecz pozwanego faktury (k. 141-154) na kwoty:

- 3751,03 zł (z czego nie zostało zapłacone 1738,71 zł) z terminem płatności 28.06.2013 r.,

- 585,76 zł z terminem płatności 29.06.2013r.,
- 1487,71 zł z terminem płatności 08.07.2013,
- 5381,06 zł z terminem płatności 09.07.2013 r.,
- 86,89 zł z terminem płatności 14.07.2013 r.,
- 98,87 zł z terminem płatności 14.07.2013 r.,
- 276,90 zł z terminem płatności 16.07.2013 r.,
- 203,93 zł z terminem płatności 20.07.2013 r.,
- 2509,70 zł z terminem płatności 20.07.2013 r.,
- 123 zł z terminem płatności 20.07.2013 r.
- 3859,81 zł z terminem płatności 25.08.2013 r.

Z ww. faktur podpisane przez pozwanego zostały te na kwoty 3751,03 zł, 585,76 zł, 1487,71 zł, 86,89 zł, 98,87 zł, a na kwotę 276,90 zł przez pracownika pozwanego J. O.. Dostawa towaru odbywała się w ten sposób, że wraz z transportem na plac budowy hali widowiskowo – sportowej w S. wieziony był dokument WZ, na podstawie którego następnie była wystawiana faktura.

W dniu 28 sierpnia 2014 roku weksel został wypełniony na kwotę 18901,30 zł płatny w tej dacie bez protestu na zlecenie ww. spółki. W dniu 29 sierpnia 2014 roku spółka przeniosła na powoda w drodze indosu weksel. Pozwany został wezwany do wykupu weksla.

Dowód:

- weksel – k. 32
- faktury k. 141-154
- wezwanie do wykupu – k. 24-30
- zeznania J. O. k. 183
- zeznania K. K. k. 180,
- zeznania M. T. k. 209,
- przesłuchanie powoda k. 211,

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w całości.

Powód dochodził roszczenia z weksla wystawionego przez pozwanego, wypełnionego przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w D., a następnie indosowanego na powoda. O takiej kolejności – najpierw wypełnienie, a następnie indos – świadczy treść weksla. Wypełniony termin płatności to data 28 sierpnia 2014 roku, weksel zaś płatny jest na zlecenie ww. spółki. Data indosu to z kolei 29 sierpnia 2014 roku. Taka kolejność ma znaczenie dla zakresu zarzutów możliwych do podniesienia przez pozwanego

Weksel niniejszy jest wekslem własnym, do którego stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz.U. z 11 maja 1936 roku, Nr 37, poz. 282) – Tytułu II. Do weksli własnych stosuje się przepisy o wekslu trasowanym – w tym przepisy dotyczące jego zapłaty – art. 103 ustawy.

Zgodnie z treścią art. 48 ustawy posiadacz weksłu może żądać od zobowiązanego niezapłaconej sumy wekslowej, odsetek ustawowych od dnia płatności i innych kosztów wymienionych w przepisie. Zasada ta odnosi się także do wystawcy weksła własnego (orzeczenie SN z dnia 15 marca 1933 r., I C 1977/34, Z. O.. SN 1935, poz. 433). Ze względu na abstrakcyjność weksła na wysokość sumy regresowej nie wpływa w żaden sposób istnienie oraz wysokość zobowiązań pozawekslowych dłużników wekslowych.

W niniejszej sprawie niesporne było wystawienie weksła i jego treść – wynika to bezpośrednio z weksła ale także nie zostało zaprzeczone przez pozwanego. Nie podniesiono także żadnych zarzutów do skuteczności indosowania weksła. Pozwany wskazał jedynie, iż weksel wystawiony został „na zabezpieczenie z tytułu za odebrane towary” (k. 198), ale nie otrzymał dokumentów potwierdzających odbiór. Tym samym pozwany podjął próbę przejścia na stosunek podstawowy, co w realiach sprawy było bez znaczenia.

Przeważający w poglądach doktryny oraz orzecznictwie jest pogląd, że obrót prawami z weksła in blanco przed jego wypełnieniem odbywa się według przepisów prawa cywilnego, w drodze przelewu, a na nabywcę przechodzi prawo do jego wypełnienia zgodnie z deklaracją. Nabywcy takiego weksła nie przysługuje ochrona przewidziana w art. 17 Prawa wekslowego, a zobowiązany może podnosić wszelkie zarzuty, w tym te wynikające ze stosunku podstawowego (tak też SN w wyroku z 20 grudnia 2005 roku, V CK 407/05 oraz wyrok SN z 5 lutego 1998 roku, III CKN 342/97 OSNC 1998, Nr 9 poz. 141, wyrok SN z 4 października 2012 roku, I CSK 90/12 oraz wyrok SN z 29 maja 2014 roku V CSK 400/13).

Tymczasem w sprawie przedmiotem indosu był weksel wypełniony, a zgodnie z art. 17 prawa wekslowego osoby, przeciw którym dochodzi się praw z weksłu, nie mogą wobec posiadacza zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych z wystawcą lub z posiadaczami poprzednimi, chyba że posiadacz, nabywając weksel, działał świadomie na szkodę dłużnika.

Indosowany wypełniony weksel obejmuje tylko i wyłącznie zobowiązanie abstrakcyjne, nie ma co do zasady możliwości badania przyczyny wypełnienia i analizy stosunku podstawowego. Zarzuty co do nieprawidłowości wypełnienia weksła pozwany może kierować tylko i wyłącznie przeciwko spółce (...). Dotyka to kwestii jak mocnym i potencjalnie niebezpiecznym dla wystawcy jest instytucja weksła jako zobowiązania abstrakcyjnego. Pozwany jednak podpisując weksel, godził się na możliwość jego wypełnienia i puszczenia w obieg. Pozwany nie wykazał aby powód nabywając weksel działał świadomie na szkodę dłużnika, a tym samym brak podstaw do analizy stosunku podstawowego.

Wreszcie zwraca uwagę stanowisko pozwanego, który zaskarżył nakaz zapłaty w całości, zarzucając brak dokumentów potwierdzających odbiór towaru. Następnie pytany o swoje podpisy na fakturach uznał swoją odpowiedzialność w tym zakresie. Z powyższego wynikają dwie istotne uwagi. Po pierwsze pozwany jest osobą niewiarygodną. Totalne zakwestionowanie powództwa, przy późniejszym wykazaniu że w pewnych obszarach owo kwestionowanie jest zupełnie bezzasadne wpływa na ocenę wiarygodności. Zgodnie z art. 3 k.p.c. Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Po drugie przy sprawach opartych na wekslu – nawet gdyby przyjąć, możliwość przejścia na stosunek podstawowy – ciężar dowodu ulega przesunięciu na stronę pozwaną. To pozwany ma obowiązek wykazać bezzasadność roszczenia, a również w tym wymiarze pozwany temu nie sprostał

Wobec powyższego całą należność należy uznać za uzasadnioną, co skutkowało utrzymaniem w mocy nakazu zapłaty w całości – art. 496 k.p.c.

Zarządzenia:

1. Odnotować,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu,
3. Z pismem lub za 30 dni

29.12.2015